

TA'LIMNI TASHKIL ETISH SHAKLLARI VA TURLARI

Termiz Iqtisodiyot va Servis universiteti

Chorshanbiyeva O'g'ilshod Jumanazar qizi

2.24 guruh talabasi

Annotatsiya

Mazkur maqolada ta'limni tashkil etish shakllari va turlarining nazariy asoslari, ularning ta'lim jarayonidagi o'rni, didaktik ahamiyati hamda zamonaviy ta'lim tizimidagi roli yoritilgan. Shuningdek, an'anaviy va noan'anaviy ta'lim shakllari, ularning afzallik va kamchiliklari tahlil qilingan. Maqola ta'lim muassasalari pedagoglari, talabalar hamda ilmiy izlanuvchilar uchun mo'ljallangan.

Kalit so'zlar: ta'lim, ta'lim shakllari, ta'lim turlari, dars, masofaviy ta'lim, individual ta'lim, pedagogik texnologiya.

Bugungi kunda ta'lim tizimini takomillashtirish, uning samaradorligini oshirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ta'lim jarayonining muvaffaqiyati ko'p jihatdan uni to'g'ri tashkil etish shakllari va turlariga bog'liq. Shu bois ta'limni tashkil etish shakllari va turlarini ilmiy asosda o'rganish muhim ahamiyat kasb etadi.

TA'LIMNI TASHKIL ETISH TUSHUNCHASI

Ta'limni tashkil etish — bu o'qituvchi va o'quvchi faoliyatining muayyan maqsadga yo'naltirilgan, rejalashtirilgan va tizimli tarzda olib borilishidir. Ta'limni tashkil etish shakllari o'quv jarayonining tashqi ko'rinishini, turlari esa mazmuniy jihatini belgilaydi.

TA'LIMNI TASHKIL ETISH SHAKLLARI

Dars — asosiy ta'lim shakli

Dars umumta'lim maktablarida ta'limni tashkil etishning asosiy shakli hisoblanadi. Darsda o'qituvchi tomonidan belgilangan maqsad asosida bilim, ko'nikma va malakalar shakllantiriladi.

Individual ta'lim

Individual ta'lim o'quvchining shaxsiy imkoniyatlari va ehtiyojlarini hisobga olgan holda tashkil etiladi. Bu shakl iqtidorli yoki maxsus ehtiyojga ega o'quvchilar bilan ishlashda muhimdir.

Guruhli ta'lim

Guruhli ta'limda o'quvchilar kichik guruhlarga bo'linib, hamkorlikda faoliyat yuritadilar. Bu shakl muloqot va jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Sinfdan tashqari ta'lim shakllari

To'garaklar, ekskursiyalar, musobaqalar, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar sinfdan tashqari ta'lim shakllariga kiradi.

TA'LIM TURLARI

An'anaviy ta'lim

An'anaviy ta'limda o'qituvchi yetakchi rol o'ynaydi, darslik va og'zaki bayon asosiy vosita hisoblanadi.

Noan'anaviy (innovatsion) ta'lim

Bu turga interfaol metodlar, muammoli ta'lim, loyiha asosida ta'lim kiradi. O'quvchi faol subyekt sifatida ishtirok etadi.

Masofaviy ta'lim

Masofaviy ta'lim axborot-kommunikatsiya texnologiyalari orqali amalga oshiriladi. Bu tur ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Inklyuziv ta'lim

Inklyuziv ta'lim barcha o'quvchilar uchun teng sharoit yaratishga qaratilgan bo'lib, ijtimoiy adolatni ta'minlaydi.

ZAMONAVIY TA'LIM SHAKLLARINING AHAMIYATI

Zamonaviy ta'lim shakllari o'quvchilarning mustaqil fikrlashini, ijodkorligini va amaliy ko'nikmalarini rivojlantiradi. Bu esa raqobatbardosh kadrlar tayyorlashga xizmat qiladi.

Ta'limni tashkil etish shakllari va turlari ta'lim jarayonining samaradorligini belgilovchi muhim omillardan biridir. An'anaviy va zamonaviy shakllarni uyg'unlashtirish orqali yuqori natijalarga erishish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

- 1.Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent.
- 2.Hasanboyev J. va boshqalar. Pedagogika. – Toshkent: Fan.
- 3.O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.
- 4.Saidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Toshkent.